

إمام أبو محمد حسن بن علي بن خلف البربهاري

**IMÁM ABÚ MUHAMMED AL-HASAN BIN ALÍ BIN
CHALF AL-BERBEHÁRÍ**

شرح السنة

VYSVĚTLENÍ VÍRY

Překlad: Abdulláh al-Morawi
Kontrola překladu: Alí Větrovec

1. Islám jest sunnou a sunna je islámem

Veškerá chvála náleží pouze Alláhu, který nás přivedl k Islámu, požehnal nás jím a umístil nás v nejlepší společnosti. Prosíme Jej tedy, aby nám umožnil se držet toho, co je Mu nejdražší a toho, co On má rád a abychom unikli tomu, co On nenávidí a co způsobuje Jeho hněv.

Věz tedy, že Islám jest sunnou¹ a sunna jest Islámem a že držet se jednoho není možné bez držení se druhého.

Vysvětlení:

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سِنَانَ حَدَّثَنَا فُلَيْحٌ حَدَّثَنَا هَلَالُ بْنُ عَلِيٍّ عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أَبِي قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَنْ يَا أَيْ قَالَ مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أَبَى. (حديث: 6737 – صحيح البخاري – 76 - الإعتصام بالكتاب و السنة)

Abú Hurejra vaprávil: „Posel Boží ﷺ řekl:

„Celá má umma vejde do ráje kromě těch kdo odmítli.“ Řekli jsme: „Ó Proroku, kdo může odmítnout?“ Odpověděl: „Kdokoliv mne poslechl vstoupí do ráje, a kdokoliv mne neposlouchá odmít.“ (Buchari, hadís č. 6737)

2. Částí sunny je držet se džemá'a (společnosti)

K části sunny patří držet se džemá'a.

Vysvětlení:

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مَنِيعٍ حَدَّثَنَا النَّضْرُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ أَبُو الْمُغِيرَةِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوفَةَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ دِينَارٍ عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ خَطَبَنَا عُمَرُ بِالْجَابِيَةِ فَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي قُمْتُ فِيكُمْ كَمَا قَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَبَيْنَا فَقَالَ أَوْصِيكُمْ بِأَصْحَابِي ثُمَّ الدِّينَ يُلُونَهُمْ ثُمَّ الدِّينَ يُلُونَهُمْ ثُمَّ يَفْشُو الْكُذْبُ حَتَّى يَجْلِفَ الرَّجُلُ وَلَا يُسْتَحْلَفُ وَيَشْهَدُ الشَّاهِدُ وَلَا يُسْتَشْهَدُ إِلَّا لَا يَخْلُونَ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ إِلَّا كَانَ تَالِفَهُمَا الشَّيْطَانُ عَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ وَإِيَّاكُمْ وَالْفُرْقَةَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ مَعَ الْوَاحِدِ وَهُوَ مِنَ الْإِنْسَانِ أَبْعَدُ مَنْ أَرَادَ بِجُحُوحَةِ الْجَنَّةِ فَلْيَلْزِمِ الْجَمَاعَةَ مِنْ سِرَّتِهِ حَسَنَتُهُ وَسَاءَتُهُ سَبَّتُهُ فَذَلِكُمْ الْمُؤْمِنُ قَالَ أَبُو عَيْسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ وَقَدْ رَوَاهُ ابْنُ الْمُبَارَكِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُوفَةَ وَقَدْ رُوِيَ هَذَا الْحَدِيثُ مِنْ غَيْرِ وَجْهِ عَنْ عُمَرَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. (حديث: 2091 – سنن الترمذي – 31 - الفتن عن رسول الله)

¹ Sunna znamená v jazyce Arabů zvyklost, obyčej, tradici. V islámském pojetí je vztažena k osobě Proroka Muhammeda ﷺ. V tomto pojednání odkazuje na víru, cestu, věrouku, učení a praxi Posla Božího ﷺ.

Omar vyprávěl od Proroka ﷺ, že řekl:

"Držte se džemá'a a vyhněte se rozdělení, vždyť satan je po boku osamocenému, ale je velmi vzdálen od dvojice. Kdokoliv touží být v ráji, necht' se drží džemá'a. Člověk, kterého těší jeho dobré činy a zlé u něj způsobují, že se cítí špatně, je věřícím."

(Zaznamenali Ahmed, hadís č. 1/18; at-Tirmízí, hadís č. 2165; al-Hákim, hadís č. 1/114. Šejch al-Albání jej potvrdil jako sahíh v as-Sahíha, hadís č. 1116)

Anas vyprávěl od Proroka ﷺ, že řekl:

"Vskutku se Synové Izraele rozdělili na sedmdesát jedna skupin. A moje umma se rozdělí na sedmdesát tři skupin. Všechny z nich budou v ohni, kromě jedné. A tou je džemá'a."

(Zaznamenal Ibn Mádža, hadís č. 3993; Šejch al-Albání uznal za Sahíh)

Každý kdo touží po něčem jiném, než po džemá'a a vzdálí se od ní, ten odvrhl ze svého krku jařmo Islámu a zbloudil, vedouce jiné k zkáze.

Vysvětlení:

حَدَّثَنَا حَسَنُ بْنُ الرَّبِيعِ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ عَنِ الْجَعْدِ أَبِي عُثْمَانَ عَنْ أَبِي رَجَاءٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ رَأَى مِنْ أَمِيرِهِ شَيْئًا يَكْرَهُهُ فَلْيُصْبِرْ فَإِنَّهُ مَنْ خَالَفَ الْجَمَاعَةَ شَيْئًا فَمَاتَ فَمِيتُهُ جَاهِلِيَّةٌ.
(حدیث: 2357 – مسند أحمد – 4 – ومن مسند بني هاشم)

Zde je třeba vzpomenout pravdu tradovanou od Ibn Abbáse který vyprávěl, že Posel Boží ﷺ řekl:

"Ten kdo u svého vládce vidí něco, co se mu nelíbí, necht' se vyzbrojí trpělivostí, jelikož ten, kdo se vzdálí od džemá'a, a pote umře, umírá smrtí džáhiljje²." A v jiném vyprávění: "Tehdy sejme ze svého krku jařmo Islámu."

(Zaznamenali Bucháří, hadís č. 9/145; Muslim a Ahmed. Druhou verzi zaznamenali Tirmízí, hadís č. 2867 a Ahmed 4/130.)³

3 – Sahába (druhov^é Posla ﷺ) jsou základem džemá'a

² Nevědomosti, tj. stavu nepoznání pravdy islámu.

³ Viz Šarhu l-'Akídeti t-Taháwífjja, str. 379-382, od Násiruddína al-Albání

Základem, na kterém je vybudována džemá'a jsou společníci Proroka Muhammeda ﷺ, a oni jsou ahl sunna we l-džemá'a.

Vysvětlení:

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عِيْلَانَ حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ زِيَادِ الْأَفْرَيقِيِّ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِبَنَاتِيْنَ عَلَى أُمَّتِي مَا أَتَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ حَذْوُ النَّعْلِ بِالنَّعْلِ حَتَّى إِنْ كَانَ مِنْهُمْ مَنْ أَتَى أُمَّهُ عَلَانِيَةً لَكَانَ فِي أُمَّتِي مَنْ يَصْنَعُ ذَلِكَ وَإِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ تَفَرَّقَتْ عَلَى ثِنْتَيْنِ وَسَبْعِينَ مَلَّةً وَتَفَرَّقَتْ أُمَّتِي عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ مَلَّةً كُلُّهُمْ فِي النَّارِ إِلَّا مَلَّةً وَاحِدَةً قَالُوا وَمَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي قَالَ أَبُو عِيْسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مُفَسَّرٌ لَا نَعْرِفُهُ مِثْلَ هَذَا إِلَّا مِنْ هَذَا الْوَجْهِ. (حديث: 2565 – سنن الترمذي – 38- الإيمان عن رسول الله)

Co známe z vyprávění od Tirmízího (hadís č. 2641), Abdulláh ibn Amr uvedl, že Posel Boží ﷺ řekl:

"To, co se stalo se Syny Izraele, stane se i mé ummě, stejně jako jedna bota je podobná druhé, do té míry, že když by někdo z nich souložil se svou vlastní matkou veřejně, někdo z mé ummy by postupoval stejně. Synové Izraele se rozdělili na 72 skupiny. A má umma se rozdělí na 73 skupiny, všechny z nich jsou v ohni kromě jedné." Byl otázan: „A která je tou jedinou, Posle Boží?“

Odpověděl ﷺ: „*Ta ke které patřím já a moji společníci.*“

(šejch al-Albání uznal za Sahíh)

Každý, kdo od nich nezískává islámskou znalost, zbloudil a začal konat bid'a⁴ (6)

Vysvětlení:

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حُجْرٍ حَدَّثَنَا بَقِيَّةُ بْنُ الْوَلِيدِ عَنْ بَحِيرِ بْنِ سَعْدٍ عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرٍو السُّلَمِيِّ عَنْ الْعَرَبِاضِ بْنِ سَارِيَةَ قَالَ وَعَظَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمًا بَعْدَ صَلَاةِ الْعَدَاةِ مَوْعِظَةً بَلِيغَةً ذَرَفَتْ مِنْهَا الْعُيُونُ وَوَجَلَّتْ مِنْهَا الْقُلُوبُ فَقَالَ رَجُلٌ إِنْ هَذِهِ مَوْعِظَةٌ مُودَّعٌ فَمَاذَا تَعْتَهُدُ إِلَيْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ أَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنَّ عَبْدًا حَبَشِيًّا فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ يَرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّهَا ضَلَالَةٌ فَمَنْ أَدْرَكَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَعَلِيهِ بَسْتِي وَسِنَّةُ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ عَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِدِ قَالَ أَبُو عِيْسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَى تَوْرُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرٍو السُّلَمِيِّ عَنْ الْعَرَبِاضِ بْنِ سَارِيَةَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَحْوَهُ هَذَا حَدَّثَنَا بِذَلِكَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ الْخَلَّالُ وَعَبْرٌ وَاحِدٌ قَالُوا حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ عَنْ تَوْرِ بْنِ زَيْدٍ عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرٍو السُّلَمِيِّ عَنْ الْعَرَبِاضِ بْنِ سَارِيَةَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَحْوَهُ وَالْعَرَبِاضُ بْنُ سَارِيَةَ يُكْنَى أَبَا نَجِيحٍ وَقَدْ رَوَى هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ حُجْرِ بْنِ حُجْرٍ عَنْ عَرَبِاضِ بْنِ سَارِيَةَ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَحْوَهُ. (حديث: 2600 – سنن الترمذي – 39- العلم عن رسول الله).

Je autenticky potvrzeno, že Posel Boží ﷺ řekl:

"Držte se mé sunny a sunny pravověrných chalífů⁵. Držte se jí silně svými špičáky a vyhněte se inovacím, vždyť každá bid'a je bludem."

Zaznamenali Ahmed, hadís č. 3/1294; Abú Daúd, hadís č.4590; Tirmízí, hadís č. 2676; Ibn Mádža, hadís č. 42; Dárimí, hadís č. 96 a Ibn Abí 'Ásim v as-Sunna pod č. 54. Šejch al-Albání řekl: *"Isnád tohoto hadísu je sahíh, jeho vypravěči jsou důvěryhodní lidé."*

⁴ Inovace v náboženství. Opozitum ke slovu sunna.

⁵ Nástupců.

Každá bid‘a je bludem a každý blud a lidé co jej následují jsou v ohni.

Vysvětlení:

Džábír vyprávěl, že Prorok ﷺ měl ve zvyku říkavat ve svých kázáních:

"...Nejdůvěryhodnější řečí je řeč Knihy Boží. Nejlepší cestou je cesta Muhameda. Nejhorší věcí je inovace a každá inovace je bid‘a, každá bid‘a je bludem a každý blud je v ohni."

(Zaznamenal Nesái, hadís č. 3/188. Uznán za sahíh šejchem al-Albáním v Sahíh Sunani n-Nesái, hadís č. 1487)

Abú Šáma (zemřel 665. roku hidžry) řekl:

*"Příkaz držet se džemá‘a znamená držet se pravdy a těch, kteří ji následují, i kdyby těch, co se drží pravdy bylo málo a těch, kdo se jí protíví bylo mnoho, neboť pravda je tím, podle čeho postupovala první džemá‘a v době Proroka ﷺ a jeho společníků. Nebere se v potaz velký počet neznalých lidí, kteří přišli později."*⁶

4. - Všechny záležitosti jsou jasně ustanovené sunnou a džemá‘a

Omar ibnu l-Chattáb řekl: *"Neexistuje omluva pro člověka, který si chybně myslí, že je veden. Ani to, že odmítá vedení, pokládá ho za blud, neboť záležitosti byly jasně ustanoveny, důvody jsou známé (8) a vysvětlení dokončeno (9). A tak tomu je, neboť sunna a džemá‘a trvají a ochraňují celistvost víry. Bylo to vysvětleno lidem, a oni to tedy musí následovat a přizpůsobit se tomu(10)."*

Vysvětlení:

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ بِشْرِ بْنِ مَنْصُورٍ وَإِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ السَّوَّاقُ قَالَا حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ صَالِحٍ عَنْ ضَمْرَةَ بْنِ حَبِيبٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرٍو السُّلَمِيِّ أَنَّهُ سَمِعَ الْعَرْبَاضَ بْنَ سَارِيَةَ يَقُولُ وَعَظَّنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَوْعِظَةً ذَرَفَتْ مِنْهَا الْعُيُونُ وَوَجَلَتْ مِنْهَا الْقُلُوبُ فَقُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ هَذِهِ لَمَوْعِظَةٌ مُودَّعٌ فَمَاذَا تَعْهَدُ إِلَيْنَا قَالَ قَدْ تَرَكْتُكُمْ عَلَى الْبَيْضَاءِ لَيْلَهَا كَنَهَارُهَا لَا يَزِيغُ عَنْهَا بَعْدِي إِلَّا هَالِكٌ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسِيرِي اخْتِلافاً كَثِيراً فَعَلَيْكُمْ بِمَا عَرَفْتُمْ مِنْ سُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ عَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِدِ وَعَلَيْكُمْ بِالطَّاعَةِ وَإِنْ عَبْدًا حَسَبْنَا فَإِنَّمَا الْمُؤْمِنُ كَالْحِمْلِ الْأَنْفِ حَيْثُمَا قِيدَ انْقَادَ حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَكِيمٍ حَدَّثَنَا عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ الصَّبَّاحِ الْمَسْمَعِيُّ حَدَّثَنَا نَوْزُ بْنُ يَزِيدَ عَنْ خَالِدِ بْنِ مَعْدَانَ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ الْعَرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ قَالَ صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَاةَ الصُّبْحِ ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَيْنَا بَوَّحَهُ فَوَعَّظَنَا مَوْعِظَةً بَلِيغَةً فَذَكَرَ نَحْوَهُ.

⁶ Viz al-Báisu ‘ala l-bida‘ we l-chuwádis, str. 19.

Al-'Irbád ibn Sáríja vyprávěl, že Prorok ﷺ řekl:

"... Zanechal jsem vám vedení jasné jako noc a den. Každý po mně, kdo by se chtěl od nich odvrátit, bude zničen."

(Zaznamenali Ahmed; Ibn Mádža, hadís č. 43 a al-Hakím. Potvrzen jako sahíh šejchem al-Albáním v as-Sahíha pod č. 937)

(9) Ibn Battá v al-Ibánetu l-Kubrú (str. 162) zaznamenává tato slova od Awzáího, tradujícího od Omara ibn al-Chattáb. Ale řetěz tohoto podání je munkati⁷.

Al-Marwazí uvedl v as-Sunna (str. 95) slova Omara ibn 'Abdul'azíze:

"Není omluvy pro nikoho po Sunně, aby bloudil v bludu a myslel si, že je blud vedením."

(10)- Abdulláh ibn Mes'úd řekl:

"Následuj a nevnášej inovace, vždyť to, co bylo dáno, stačí. A každá novota je blouděním."⁸

5. - Správné pochopení víry

Necht' je k tobě Alláh milosrdný. Buď si vědom toho, že víra je něco, co přišlo od Alláha, Blahoslaveného, Nejvyššího. Není ničím, co by bylo ponecháno pro prostý lidský rozum, či pro omezené lidské názory.

Věřouka je tím, co pochází od Boha a jeho Posla ﷺ. Nenásleduj tedy nic, co se opírá o tvé tužby, opouštěje tak víru a zanecháváje islám.

Nebudou existovat žádné výmluvy, vždyť Posel Boží ﷺ vysvětlil sunnu svému společenství, objasnil ji svým společníkům a oni jsou džemá'a, většinová skupina (as-sewádu l-a'zam). A většinová skupina je pravda i její stoupcí.

Vysvětlení:

Imám Ahmed zaznamenal v Musnádu pod číslem 4/278, z hasan isnád, pravdu od Nu'mána ibn Bašíra, od Abú 'Umámy al-Báhilího, který řekl:

"Drž se většinové skupiny (as-sewádu l-a'zam)." Načež se jej někdo zeptal: "Čím je hlavní skupina?"
Tedy Abú Umáma pronesl tento verš ze súry an-Núr:

⁷ Nespojité, tj. chybí vypravěči.

⁸ Zaznamenal Abú Chajsama v Kitábu l-'Ilm pod č. 540, Šejch al-Albání uznal za sahíh.

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ

“...A jestli se odvrátíte, tak na něm leží pouze to, co na něj bylo naloženo, a na vás leží to co na vás bylo naloženo...” (an-Núr:54)

Ibn Mes‘úd řekl: "Džemá‘a je tím, co je ve shodě s pravdou, i kdybys byl sám."⁹

Tedy ten kdo činí jinak než společníci Posla Alláhova ﷺ v jakékoliv otázce víry, on se octl v nevěře.

Vysvětlení:

Alláh Nejvyšší nás nejen varoval před odporováním Poslu ﷺ, ale také nás varoval před následováním jiné cesty, než byla cesta prvních věřících – sahába, mezi které byl seslán Korán, kteří se jej naučili přímo od Proroka ﷺ. Alláh Nejvyšší hovoří:

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

„ A kdo odpadne od posla poté, co mu bylo jasně ukázáno správné vedení, a sleduje pak cestu jinou než věřící, k tomu obrátíme se zády, tak jako on se obrátil, a necháme jej hořet v pekle a jak hnusný je to cíl konečný!“ (an-Nisá':115)

Protož ten, kdo celkově odmítne jejich cestu a místo ní se ubírá cestami šejtánů, jako jsou cesty extrémních rafizijů¹⁰, batinijů¹¹ a extrémních sufijů¹², kteří uctívají jiné vedle Alláha, tak ten opustil víru.

6. - Veškerá inovace ve víře je bludem

Buď si vědom že lide nikdy nekonají bid‘a, aniž by zároveň neodvrhli odpovídající část sunny.

Vysvětlení:

Hassan ibn ‘Átíja řekl: „Lidé nikdy nekonají bid‘a ve své víře, aniž by jim Alláh neodebral odpovídající část sunny, a nevrátil jim ji v den zmrtvýchvstání.“¹³

⁹ Viz Ibn Asákir v Táríchu d-Dimašk. Isnád sahíh podle šejcha al-Albáního v al-Miškát 1/61.

¹⁰ Ší‘ité.

¹¹ Heretici věřící, že Korán obsahuje určitá skrytá poselství, jejichž znalost je dostupná jen úzkému okruhu „vyvolených“ lidí.

¹² Mystici.

¹³ Zaznamenal ad-Dárimí, šejch al-Albání uznal za sahíh v al-Miškát (1/66/ č.188).

Vyhni se tedy nově vymyšleným věcem, neboť každá nově vymyšlená věc je bid'a a každá bid'a i lidé, kteří ji následují, jsou v ohni.

7. - Všechny vážné inovace a deviace začínají jako malé a nepodstatné

Vyvaruj se malých inovací, jelikož rostou, až se stanou velkými.

Vysvětlení:

أَخْبَرَنَا الْحَكَمُ بْنُ الْمُبَارَكِ أَخْبَرَنَا عَمْرُو بْنُ يَحْيَى قَالَ سَمِعْتُ أَبِي يُحَدِّثُ عَنْ أَبِيهِ قَالَ كُنَّا نَحْلِسُ عَلَى بَابِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَبْلَ صَلَاةِ الْعِدَّةِ فَإِذَا خَرَجَ مَشِينًا مَعَهُ إِلَى الْمَسْجِدِ فَجَاءَنَا أَبُو مُوسَى الْأَشْعَرِيُّ فَقَالَ أَخْرَجَ إِلَيْكُمْ أَبُو عَبْدِ الرَّحْمَنِ بَعْدُ فَلْنَا لَا فَجَلَسَ مَعَنَا حَتَّى خَرَجَ فَلَمَّا خَرَجَ فَمُنَّا إِلَيْهِ جَمِيعًا فَقَالَ لَهُ أَبُو مُوسَى يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ إِنِّي رَأَيْتُ فِي الْمَسْجِدِ أَنْفًا أَمْرًا أَنْكَرْتُهُ وَلَمْ أَرَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ إِلَّا خَيْرًا قَالَ فَمَا هُوَ فَقَالَ إِنَّ عَشْتًا فَسْتَرَاهُ قَالَ رَأَيْتُ فِي الْمَسْجِدِ قَوْمًا حَلَقًا جُلُوسًا يَنْتَظِرُونَ الصَّلَاةَ فِي كُلِّ حَلَقَةٍ رَجُلٌ وَفِي أَيْدِيهِمْ حَصَى فَيَقُولُ كَبُرُوا مِائَةَ فَيَكْبُرُونَ مِائَةَ فَيَقُولُ هَلَّلُوا مِائَةَ فَيَهْلَلُونَ مِائَةَ وَيَقُولُ سَبَّحُوا مِائَةَ فَيَسَبِّحُونَ مِائَةَ قَالَ فَمَاذَا قُلْتُمْ لَهُمْ قَالَ مَا قُلْتُمْ لَهُمْ شَيْئًا انْتَظَرِ رَأْيِكَ وَانْتَظَرِ أَمْرِكَ قَالَ أَفَلَا أَمَرْتَهُمْ أَنْ يَعْدُوا سِنِّيَاتِهِمْ وَضَمَنْتَ لَهُمْ أَنْ لَا يَضِيعَ مِنْ حَسَنَاتِهِمْ ثُمَّ مَضَى وَمَضِينًا مَعَهُ حَتَّى آتَى حَلَقَةً مِنْ تِلْكَ الْحَلَقِ فَوَقَفَ عَلَيْهِمْ فَقَالَ مَا هَذَا الَّذِي أَرَأَيْتُمْ تَصْنَعُونَ قَالُوا يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ حَصَى نَعُدُّ بِهِ التَّكْبِيرَ وَالتَّهْلِيلَ وَالتَّسْبِيحَ قَالَ فَعَدُّوا سِنِّيَاتِكُمْ فَأَنَا ضَامِنٌ أَنْ لَا يَضِيعَ مِنْ حَسَنَاتِكُمْ شَيْءٌ وَيَحْكُمُ يَا أُمَّةَ مُحَمَّدٍ مَا أَسْرَعَ هَلَكْتُمْ هَوْلَاءَ صَحَابَةَ نَبِيِّكُمْ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُتَوَافِرُونَ وَهَذِهِ ثِيَابُهُ لَمْ تَبَلْ وَأَنْبِيئُهُ لَمْ تُكْسَرْ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّكُمْ لَعَلَى مَلَةٍ هِيَ أَهْدَى مِنْ مَلَةٍ مُحَمَّدٍ أَوْ مُفْتَحِرٍ بَابِ ضَلَالَةٍ قَالُوا وَاللَّهِ يَا أَبَا عَبْدِ الرَّحْمَنِ مَا أَرَدْنَا إِلَّا الْخَيْرَ قَالَ وَكَمْ مِنْ مُرِيدٍ لِلْخَيْرِ لَنْ يُصِيبَهُ إِنْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَدَّثَنَا أَنْ قَوْمًا يَقْرَعُونَ الْقُرْآنَ لَا يُجَاوِزُ تَرَاقِيهِمْ وَإِنَّمَا اللَّهُ مَا أَذْرِي لَعَلَّ أَكْثَرَهُمْ مِنْكُمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَقَالَ عَمْرُو بْنُ سَلَمَةَ رَأَيْنَا عَامَّةَ أَوْلَئِكَ الْحَلِقِ يُطَاعُونَا يَوْمَ النَّهْرَوَانَ مَعَ الْخَوَارِجِ. (حديث: 206 – سنن الدارمي – 1 – المقدمة.)

Dokonalým příkladem toho, jak malé inovace vede člověka k vykonání vážnějších inovací, je pravda zaznamenaná ad-Dárimím v Sunan (1/79):

Amr ibn Selma vyprávěl:

„Měli jsme ve zvyku sedávat před dveřmi ‘Abdulláha ibn Mes‘úda před ranní modlitbou. Jakmile vyšel, šli jsme s ním do mešity. Jednou přišel Abú Músá al-Aš‘arí k nám a řekl: "Což Abú Abdurrahmán již odešel?" Odpověděli jsme: "Ne." Tedy usedl s námi a čekal.

Když Ibn Mas‘úd vyšel, všichni se kolem něj shromáždili. Abú Músá mu řekl: "Ó Abú Abdurrahmán! Před chvílí jsem viděl něco v mešitě, považoval jsem to za zlo, ale všechna chvála Alláhu, neviděl jsem nic, než jen dobro." Zeptal se: "Tedy co to bylo?" Abú Músá odpověděl: "Jestli dožiješ, tak to uvidíš. Viděl jsem v mešitě lidi sedící v kružích, čekali na modlitbu. V každém kruhu měli kaménky v ruce a (jeden z nich) hovořil: „Opakujte Alláhu akbar stokrát.“ A opakovali stokrát. Poté řekl: „Opakujte Lá iláhe illelláh stokrát.“ Taktéž řekli stokrát. Poté řekl: „Opakujte Subhána lláh stokrát.“ A opakovali to stokrát."

Ibn Mes‘úd se zeptal: "Co jsi jim řekl?" Abú Músá odpověděl: „Ně řekl jsem jim nic, čekal jsem, abych slyšel tvůj názor, nebo to, co říkáš." Ibn Mes‘úd odpověděl: „Je tvou povinností jim nařídít, aby opustili zlé činy, které získali a upevnit je, že jejich dobré činy nebyly ztraceny!"

*Poté jsme šli za ním, až přišel k jednomu z těch kruhů, postavil se a řekl: "Co to děláte?" Odpověděli "Ó Abú Abdurrahmáné! Jsou to kaménky na kterých děláme tekbír, tehlíl i tesbíh." Řekl: "Opustíte vaše zlé činy. Ujišťuji vás, že žádný z vašich dobrých činů nebude ztracen. Běda vám, ummo Muhammeda! Jak rychle jdete k zničení! Zde jsou mezi vámi společníci vašeho Proroka, kterých je mnoho. Je zde jeho oděv, který ještě není poničen a i jeho miska je ještě celá. Při Tom, Který ve svých rukou drží mou duši! Buď půjdete za vírou lepší, než je naučená přes Muhammeda ﷺ, nebo otvíráte dveře ke bludu." Řekli: "Ó Abú Abdurrahmáné! Při Alláhu, toužíme jediné po dobru." Odpověděl: "Mnoho je takových, kteří mají dobré úmysly ale dobra nedosáhnou. Opravdu, Posel Boží ﷺ nám řekl: „**Lidé budou recitovat Korán, ale nedostane se to dále než do jejich hrdla.**“ Při Alláhu! Nevím, ale je možné, že většina z nich patří k vám." Po těchto slovech je opustil.“*

Omar ibn Selma (jeden z vypravěčů tohoto hadísu) řekl: „Viděli jsme většinu těch lidí mezi Chawáridž¹⁴, bojujícími proti nám v den Nehrewán.“¹⁵

Stalo se to s každou inovací, která byla vnesena do této ummy. Začala jako malá, nesouce s sebou podobenství pravdy.

Proto ti, kdo ji přijali, byli svedeni a později již nebyli s to ji opustit. Ona pak dorostla a stala se náboženstvím, které následovali a tímto odbočili z cesty přímé a opustili islám.

Vysvětlení:

Učenci rozlišují mezi inovacemi, které člověka staví mimo Islám (tzv. al-bida‘u l-mukeffirát), a těmi které nikoli. Nesmí se to tedy chápat ve smyslu neohraňčeném.

8. - Péče o islámskou nauku a o věrouku

Nechť je k tobě Alláh Milosrdný! Pozorně sleduj řeč každého, a z určitostí v naši době. Nepostupuj podle ničeho a nepřijmi nic než se zeptáš a přesvědčíš: Což kdokoliv ze společníku Proroka (nechť mu Bůh žehná a dopřeje mu mír) o tom hovořil, což o tom hovořil kterýkoliv z učených? Jestli najdeš správu od nich tykající se oné záležitosti, drž se jej, zanic jej nepřekračuj.

Vysvětlení:

Imám al-Awzáí, rahimahulláh, řekl: „*Nauka o islámu je tím, co pochází od společníků Muhammeda ﷺ a to, co nepochází třeba jen od jednoho z nich, není naukou.*“¹⁶

Ničemu nedej nad ním prvenství, vcházejíce tím způsobem do pekla.

¹⁴ Nejranější odštěpenecká sekta v dějinách islámu. Prohlašovali za nevěřící druhy Proroka ﷺ.

¹⁵ Šejch Selím al-Hilálí uvádí tuto zprávu v Al- bid‘a, str. 26-29.

¹⁶ Viz Džámi‘u l-Bejáni l-‘Ilm, Ibn ‘Abdullberr (2/36).

9. - Jak je možno opustit přímou cestu

Opustit přímou cestu je možné dvěma způsoby.

1. Člověk opouští přímou cestu, toužíce jedině po dobru. Pak jeho chyby není povoleno následovat, neboť to vede ke zničení.
2. Člověk se celkově postaví proti pravdě a postupuje v rozporu s tím, jak postupovali bohobojní, kteří byli před ním. Tímto způsobem bloudí, vede jiné k bloudění, je revoltujícím šejtánem této ummy. Povinností těch, kdo jej znají (znají jeho bludnou cestu, víru apod.) je, aby varovali jiné lidi před ním, vysvětlující jim jeho pozici tak, aby nikdo nenásledoval jeho bid'a a neskončil ve zkáze.

10.- Islám je kompletní a po lidech vyžaduje jedině, aby se mu podřídili

Necht' je k tobě Alláh Milosrdný! Buď si vědom že islám kteréhokoliv z muslimů¹⁷ není kompletní dokud nenásleduje, nesvědčí a nepodřídí se (pravdě). A zatím každý kdo tvrdí, že existuje něco v islámu, co nebylo dostatečně vysvětleno společníky Posla ﷺ, falešně je takto obvinil, oddělil se od nich a špatně o nich hovoří.

Je muftadi¹⁸, bloudí a vede jiné k bloudění. Vnesl do islámu něco, co do něj nepatří.

Vysvětlení:

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ حَدَّثَنَا عَاصِمٌ عَنْ زُرِّ بْنِ حَبِيشٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ إِنَّ اللَّهَ نَظَرَ فِي قُلُوبِ الْعِبَادِ فَوَجَدَ قَلْبَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَيْرَ قُلُوبِ الْعِبَادِ فَاصْطَلَفَاهُ لِنَفْسِهِ فَابْتَعَنَهُ بِرِسَالَتِهِ ثُمَّ نَظَرَ فِي قُلُوبِ الْعِبَادِ بَعْدَ قَلْبِ مُحَمَّدٍ فَوَجَدَ قُلُوبَ أَصْحَابِهِ خَيْرَ قُلُوبِ الْعِبَادِ فَجَعَلَهُمْ وَزُرَّاءَ نَبِيِّهِ يَقَاتِلُونَ عَلَى دِينِهِ فَمَا رَأَى الْمُسْلِمُونَ حَسَنًا فَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ حَسَنٌ وَمَا رَأَوْا سَيِّئًا فَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ سَيِّئٌ.
(حديث: 3418 – مسند أحمد – مسند المكثرين من الصحابة)

Ibn Mes'úd, budiž s ním Alláh spokojen, popsal společníky Posla ﷺ slovy:

"Alláh, pohlížeje na srdce svých služebníků, shledal srdce Muhammada ﷺ nejlepším ze srdcí, tak jej vybral pro Sebe a seslal mu poselství. Poté se podíval na další srdce svých služebníků a uznal srdce společníků Posla ﷺ jako nejlepší ze srdcí svých služebníků a proto je učinil pomocníky Svého Proroka ﷺ, bráncími Jeho víru. Potom to, co (tito) muslimové (o kterých hovoří) uznají za dobré, je u Alláha viděno jako dobré, a to, co uznají za zlo, je viděno jako zlo také u Alláha."¹⁹

¹⁷ Tj. v jazykovém smyslu slova „těch, kteří se podřídili.“

¹⁸ Člověk inovace, bid'a. Ten kdo vymyšlí a praktikuje bid'a.

¹⁹ Potvrdil imám Ahmed v Musnád 1/379, Šejch al-Albání uznal jako hasan v ad-Da'ífa, č. 2/17.

11. - Neexistuje analogie k sunně

Necht' je Alláh k tobě Milosrdný! Buď si vědom, že sunna není záležitost otevřená pro chápání skrze analogii, přes příklady. Nejde se v ní za touhami. Je třeba pouze potvrdit hadísy, které jsou od Posla ﷺ neptat se jak, vysvětlovat, nebo se ptát proč, jakým způsobem atd.

12. - Debata a hádka o víru je zakázána

Debata, argumentace a odporování jsou inovacemi, které zasívají pochybnost v srdci i tehdy, pokud člověk cestou diskuze a odporování dojde k pravdě a sunně.

Vysvětlení:

Bůh hovoří:

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا

„Proti znamením Boha se stavějí pouze ti kdo nevěří“

(al-Gháfir:4)

حَدَّثَنَا عَبْدُ بْنُ حُمَيْدٍ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشِيرٍ الْعَبْدِيُّ وَيَعْلَى بْنُ عُبَيْدٍ عَنْ حَجَّاجِ بْنِ دِينَارٍ عَنْ أَبِي غَالِبٍ عَنْ أَبِي أُمَامَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا ضَلَّ قَوْمٌ بَعْدَ هُدًى كَانُوا عَلَيْهِ إِلَّا أَوْتُوا الْجِدَلَ ثُمَّ تَلَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هَذِهِ آيَةَ مَا ضَرَبْتُمْ لَكُمْ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ قَالَ أَبُو عَيْسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ إِنَّمَا نَعْرِفُهُ مِنْ حَدِيثِ حَجَّاجِ بْنِ دِينَارٍ وَحَجَّاجُ ثِقَةٌ مُقَارِبُ الْحَدِيثِ وَأَبُو غَالِبٍ اسْمُهُ حَزْوَرٌ.
(حديث: 3176 – سنن الترمذي – 45- تفسير القرآن عن رسول الله)

At-Tirmízí vyprávěl hasan hadís od Abú Umámy, který řekl: "Posel Boží ﷺ pravil: "Lidé nikdy nezbloudí poté, jak byli uvedeni na přímou cestu, jinak než skrze diskuze." Pak Posel Boží ﷺ recitoval verš:

مَا ضَرَبْتُمْ لَكُمْ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ

„A uvádějí ten příklad jen proto, aby hádat se mohli, vždyť věru oni jsou lid hádavičný.“

(az-Zuchruf:58)“

Al-Adžurrí uvádí v, že jeden člověk přišel k al-Hasanovi (al-Basrímu) a řekl: "O Abú Saíde! Dovol mi s tebou diskutovat o víře!" Al-Hasan odpověděl: "Co se mne týče, já znám svou víru, a jestli ty jsi ztratil svou víru, tak běž a najdi si ji."²⁰

'Umar ibn Abdul-Azíz, rahimahulláh, řekl: "Ten, kdo dovolí otevřít svou víru k diskuzi, často ji bude měnit."²¹

13. - Spekulační témata o Alláhu jsou inovací

Nechť je k tobě Alláh Milosrdný! Buď si vědom, že spekulativní řeč na téma našeho Pána, Nejvyššího, je věc nově vymyšlená, je inovací a bludem. Není nic povoleno říci o našem Pánu, kromě toho, jak On, popsal Sebe v Koránu a toho, co jeho Posel ﷺ vysvětlil svým společníkům. Zatímco On, Všemohoucí, je Jeden:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

„A není nic, co by podobné Mu bylo a On slyšící je i jasnozřivý.“

(aš-Šúra:11)

14. - Bůh je Prvním i Posledním a Jeho znalost obepíná vše

Náš Pán je Prvním (tj. počátkem) bez „kdy“ a Posledním bez konce. On zná to, co je skryté i to, co je velmi skryté. Vznesl se (istewá') nad svým 'Arš (trůnem) a jeho znalost je v každém místě a není místo bez jeho znalosti.

15: Řeč Boží a otázka jeho atributů

Nikdo neříká na téma atributů našeho Pána nejvznešenějšího „jak?“ s výjimkou těch, kdo pochybují o Alláhu Blahoslaveném, Vyvýšeném. Korán je řečí Boží, Jeho objevením a světlem. Není stvořený, pakliže Korán pochází od Alláha. To, co pochází

²⁰ Viz aš-Šarí'a, str.57.

²¹ Viz Džámi'u Bajáni l-'Ilm 2/113.

od Alláha není stvořeno. Málík ibn Anas, Ahmed ibn Hanbel a také dřívější a pozdější učenci se drželi tohoto a tvrdili, že diskuze o těchto tématech je nevírou.

Vysvětlivky:

Korán je řeč Boží, a řeč je atributem Alláha. Všechny atributy Alláha jsou s ním od věčnosti.

Imám Málík řekl: „*Korán je řeč Boha, není stvořen.*“²²

Imám Ahmed ibn Hanbel byl otázan na člověka, který tvrdí, že Korán byl stvořen. Odpověděl: „*Je nevěřícím.*“²³

16: Uzření Alláha v životě budoucím

Je povinností věřit v uzření Alláha v den soudu. Lidé uvidí Alláha očima ve své hlavě.

Vysvětlení:

Bůh řekl:

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ

„V ten den budou jedny tváře zářící a ke svému Pánu hledící.“

(al-Kijáma:22-23)

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَيْسَرَةَ قَالَ حَدَّثَنِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مَهْدِيٍّ حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ عَنْ ثَابِتِ الْبُنَانِيِّ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي لَيْلَى عَنْ صُهَيْبٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا دَخَلَ أَهْلُ الْحَنَّةِ الْحَنَّةَ قَالَ يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى تُرِيدُونَ شَيْئًا أَزِيدُكُمْ فَيَقُولُونَ أَلَمْ تُبَيِّضْ وَجُوهَنَا أَلَمْ تُدْخِلْنَا الْحَنَّةَ وَتُنَجِّنَا مِنَ النَّارِ قَالَ فَيَكْشِفُ الْحِجَابَ فَمَا أُعْطُوا شَيْئًا أَحَبَّ إِلَيْهِمْ مِنَ النَّظَرِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ عَزَّ وَجَلَّ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ عَنْ حَمَّادِ بْنِ سَلَمَةَ بِهِذَا الْإِسْنَادِ وَزَادَ ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ.
(حديث: 266 – صحيح مسلم – 2- الإيمان)

Šu‘ajb vyprávěl, že Posel Boží ﷺ řekl:

"Když lidé ráje budou vcházet do ráje, Alláh Blahoslavený a Vyvýšený řekne: „Což toužíte ještě po něčem dodatečném, čímž mohu vás obdařit?“ Odpovědí: „Což nerozjasnil si naše tváře? Což si nás neuvedl do ráje a zachránil od ohně?“ Tedy odsune záclonu, a nebude jim dáno nic, co by jim bylo více milé než pohled na svého Pána, Vznešeného Blahoslaveného." (Sahíh Muslim, hadís č. 266, kapitola O víře).

²² Viz al-Lálikáí v Šarhu usúli l-i‘tikádi ahli s-sunna, č. 414

²³ Viz al-Lálikáí v Šarhu usúli l-i‘tikádi ahli s-sunna, č. 449

Hanbel řekl: „Rozmlouval jsem s Abú Abdulláhem, (tj. s imámem Ahmedem ibn Hanbel) o uzření Boha. Odpověděl: "Jsou to autentické hádisy. Věříme v ně a potvrzujeme je. Věříme ve vše a potvrzujeme vše, co Posel ﷺ řekl a má to autentický řetěz vypravěčů."²⁴

On (Alláh) je rozsoudí, a nebude nikdo tlumočníkem a prostředníkem mezi nimi.

Vysvětlení:

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ مُوسَى حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ حَدَّثَنِي الْأَعْمَشُ عَنْ خَيْمَةَ عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا سَيَكَلِّمُهُ رَبُّهُ لَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ تُرْجُمَانٌ وَلَا حِجَابٌ يَحْجُبُهُ.
(حديث: 6889 - صحيح البخاري - 77- التوحيد)

‘Ádí ibn Hátim vyprávěl, že Posel ﷺ řekl:

„Bůh bude hovořit s každým člověkem v Den Soudu a nebude mezi nimi žádný prostředník.“
(Zaznamenal al-Buchárí v kapitole Tewhíd, hadís č. 6889; Ahmed a at-Tirmízí)

17. - Víra v al-mízán (váhu)

Povinnosti je věřit v Mízán (váhu) v Den Zmrtvýchvstání, na které dobro i zlo budou zváženy. Má dvě misky a jazýček.

Vysvětlení:

(22)- Bůh Nejvyšší hovoří ve významu:

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَةٌ نَارٍ حَامِيَةٍ

„Tehdy ten, jehož skutků váha bude těžká, se octne v blaženém žití, zatímco ten, jehož skutků váha bude lehká -Propast bude jeho matí.Víš ty vůbec, co je to Propast? Oheň planoucí!“

(al-Humaza:6-11)

حَدَّثَنَا زُهَيْرُ بْنُ حَرْبٍ حَدَّثَنَا ابْنُ فَضَيْلٍ عَنْ عُمَارَةَ عَنْ أَبِي زُرْعَةَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ.
(حديث: 5927 - صحيح البخاري - 60-الدعوات)

Abú Hurejra vyprávěl od Posla ﷺ, že řekl:

„Dvě slova má Nejmilosrdnější nejvíce rád, jsou lehká na jazyku, ale nejtěžší na váze: Subhánalláhi we bihamdíhí a Subhánalláhi l-‘Azím.“ (Zaznamenal al-Buchárí, hadís č. 5927, kapitola Prošby)

²⁴ Viz al-Lálikáí v Šarhu usúli l-i‘tikádi ahli s-sunna, č. 889

‘Abdulláh ibn Amr ibn al-Ás pravil: „Slyšel jsem Posla ﷺ říci:

"Před dnem zmrtnýchvstání bude před člověka z mé ummy rozvinuto devadesát devět spisů. Každý z nich bude tak dlouhý, jak daleko sahá zrak. Poté Alláh řekne tomu člověku: „Což se stavíš proti čemukoliv z toho, co zde je ukázáno? Což mí zapisovači byli nespravedliví vůči tobě?“ Odpoví: „Ne, můj Pane!“ Alláh řekne: „Což máš jakékoliv vykoupení?“ Člověk odpoví: „Ne můj pane!“ Alláh mu řekne: „Jednak máš dobrý čin u Nás, a nebude ti ukřivděno v tento den.“ A bude přinesen pergamen obsahující jeho svědectví, že nic není hodno uctívání, kromě Alláha a svědectví, že Muhammed je jeho služebníkem a poslem. Alláh mu řekne: „Bud’ svědkem vážení.“ Člověk odpoví: „Můj Pane, čím je tento pergamen v porovnání s těmi obrovskými svitky?“ Alláh řekne: „Vskutku nestane se ti křivda.“ A spisy budou umístěny na jednu misku a pergamen na druhou misku. A spisy se ukáží být lehčími, a pergamen těžším. Nic není těžší než jméno Boží." (Vyprávěl Ahmed, at-Tirmízí a Ibn Mádža. Šejch al-Albání uznal za sahíh v Sahíh Sunan at-Tirmízí)

18. - Víra v trest v hrobě

Povinnosti je věřit v trest v hrobě a v (anděly) Munkera a Nekíra.

Vysvětlení:

Víra v trest v hrobě je jednomyslně potvrzená (idžma‘) ahl sunna we l-džemá‘a, potvrdil to Abú l-Hasan al-As‘arí²⁵ a odporují tomu pouze chawáridž a někteří z mu‘tezilitů²⁶.

Bůh Nejvelebnější hovoří ve významu:

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ

"Ohněm, jemuž budou vystaveni za jitra i za večera. A v den, kdy udeří Hodina, bude zvoláno: "Uved'te rod Faraónův do trestu nejpřísnějšího!"

(Gháfir:46)

حَدَّثَنَا أَبُو سَلَمَةَ يَحْيَى بْنُ حَلْفٍ الْبَصْرِيُّ حَدَّثَنَا بِشْرُ بْنُ الْمُفَضَّلِ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ إِسْحَاقَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ الْمَقْبُرِيِّ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا فُيِّرَ الْمَيِّتُ أَوْ قَالَ أَحَدُكُمْ آتَاهُ مَلَكَانِ أَسْوَدَانِ أَرْزَقَانِ يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا الْمُنْكَرُ وَالْآخَرُ النَّكِيرُ فَيَقُولَانِ مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ فَيَقُولُ مَا كَانَ يَقُولُ هُوَ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ فَيَقُولَانِ قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ هَذَا ثُمَّ يُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَعُونَ ذِرَاعًا فِي سَبْعِينَ ثُمَّ يَنْوَرُ لَهُ فِيهِ ثُمَّ يُقَالُ لَهُ تَمَّ فَيَقُولُ أَرْجِعْ إِلَى أَهْلِي فَأَخْبِرْهُمْ فَيَقُولَانِ تَمَّ كَنُومَةَ الْعُرُوسِ الَّذِي لَا يُوقِظُهُ إِلَّا أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ وَإِنْ كَانَ مُنَافِقًا قَالَ سَمِعْتُ النَّاسَ يَقُولُونَ فَقُلْتُ مِثْلَهُ لَا أَدْرِي فَيَقُولَانِ قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ ذَلِكَ فَيَقَالُ لِلْأَرْضِ التَّسْمِيَّ عَلَيْهِ فَلَتَمَّ عَلَيْهِ فَتَحْتَلِفُ فِيهَا أَضْلَاعُهُ فَلَا يَزَالُ فِيهَا مُعَذَّبًا حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ وَفِي الْبَابِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ رَبِيعٍ وَرَبِيعِ بْنِ تَابِتٍ وَأَبْنِ عَبَّاسٍ وَالْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ وَأَبِي أَيُّوبَ وَأَنْسِ بْنِ حَابِرٍ وَعَائِشَةَ وَأَبِي سَعِيدٍ كُلَّهُمْ رَوَوْا عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي عَذَابِ الْقَبْرِ قَالَ أَبُو عَيْسَى حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ.

(حديث: 991 - سنن الترمذي - 7 - الجنائز عن رسول الله)

²⁵ Viz Risáletu ilá Ahli s-saghr, str.279.

²⁶ Heretici, kteří odmítali tezi, že Korán je nestvořeným Božím slovem. Rozvinuli učení o stavu mezi vírou a nevírou.

Ibn 'Abbás řekl:

"Posel Boží ﷺ procházel po straně dvou hrobů a řekl: „**Opravdu oni jsou trestáni, ale nejsou trestáni za nic velkého.**“ **Poté řekl: Jeden z nich nedbal na to aby se nepošpinil svou močí, a druhý zase chodil mezi lidmi a vykládal zkažky** (aby způsobil nenávisť mezi lidmi) ..." (Zaznamenal Bucháří; Ahmed, Trmízí pod č. 991 a ostatní autoři Sunenů)

حَدَّثَنَا عُثْمَانُ قَالَ حَدَّثَنَا جَرِيرٌ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ مُجَاهِدٍ عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِحَائِطٍ مِنَ حَيْطَانِ الْمَدِينَةِ أَوْ مَكَّةَ فَسَمِعَ صَوْتَ إِنْسَانَيْنِ يُعَدِّبَانِ فِي قُبُورِهِمَا فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُعَدِّبَانِ وَمَا يُعَدِّبَانِ فِي كَبِيرٍ ثُمَّ قَالَ بَلَى كَانَ أَحَدُهُمَا لَا يَسْتَتِرُ مِنْ بَوْلِهِ وَكَانَ الْآخَرُ يَمْشِي بِالتَّمِيمَةِ ثُمَّ دَعَا بِجَرِيدَةٍ فَكَسَرَهَا كَسْرَتَيْنِ فَوَضَعَ عَلَى كُلِّ قَبْرٍ مِنْهُمَا كَسْرَةً فَقِيلَ لَهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ فَعَلْتَ هَذَا قَالَ لَعَلَّهُ أَنْ يُخَفَّفَ عَنْهُمَا مَا لَمْ تَيَسَّرْ أَوْ إِلَى أَنْ تَيَسَّرَ.
(حديث: 209 - صحيح البخاري - 4- الوضوء)

Abú Hurejra vyprávěl od Posla ﷺ:

"**Když je nebožtík pochován do hrobu, dva černí andělé o nebeských očích k němu přicházejí. Jeden se jmenuje al-Munker a druhý an-Nekír a hovoří...**" (Hadís uvádí at-Tirmízí, uznán je jako hasan šejchem al-Albáním v Sahíhu l-Džámi‘)

Je mnoho hadísů o trestu v hrobě. Al-Bejhekí napsal celou práci na toto téma, jmenuje se Isbátu l-‘azábi l-kabr a obsahuje na 240 hadísů.

Imám aš-Šáfi‘í (zemřel 204. roku hidžry) řekl: „*Trest v hrobě je pravdou, dotazování zemřelých je pravdou, zmrtvýchvstání je pravdou, den soudu je pravdou, ráj a oheň jsou pravdou. Cokoliv se nachází v sunně a je vzpomenuo přes učence a jejich žáky v zemích muslimů, je pravdou.*“²⁷

Imám Ahmed ibn Hanbel (zemřel 241. roku hidžry) řekl: „*Zásady sunny podle nás jsou následující: Držet se toho, čeho se drželi společníci Posla Božího ﷺ a jejich následování (...) Víra v trest v hrobě a v to, že tato umma bude podrobena trestu ve svých hrobech a bude tázána na víru a islám, kdo je jejich Pánem a kdo je jejich Prorokem. Munker a Nekír přijdou k nim tak, jak po tom Alláh touží a jak Alláh chce.*“²⁸

Imám Ahmed také řekl: "*Trest v hrobě je pravdou. Protiví se tomu pouze zbloudilí a ti vedou jiné ke zkáze.*"²⁹ ((1/174))

²⁷ Viz al-Bejhekí v Menákibu š-Šáfi‘í (1/415).

²⁸ Viz Usúlu s-sunna.

²⁹ Ibn Abi Ja‘lá v Tabekátu l-Hanábila.